

ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΟΓΚΙΔΟΥ

Καθηγήτρια στο ΑΠΘ,
Συντονίστρια του Δικτύου
των Επιτροπών Ισότητας
των Φύλων στα ΑΕΙ

► **Αντιμετωπίζοντας τη
σεξουαλική παρενόχληση στα
ΑΕΙ:
Πολιτικές για την πρόληψη και
αντιμετώπιση**

End

violence

against

women

now

Change
the
World

#NOEXCUSE

NO EXCUSE

#NOEXCUSE

**Τι μπορεί να γίνει
για την
καταπολέμηση
της έμφυλης βίας;**

Τα τελευταία χρόνια στην ελληνική έννομη τάξη έχουμε:

- τον Ν. 3896/2010 για την «Εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης»,
- τον Ν. 4351/2018 με τον οποίο επικυρώθηκε η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης),
- τον Ν. 4604/2019 «Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας. Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Λοιπές διατάξεις,

Θεσμικό πλαίσιο

- ✓ Το θεσμικό πλαίσιο στην Ελλάδα για την πρόληψη, αντιμετώπιση και καταπολέμηση όλων των μορφών συμπεριφοράς βίας και παρενόχλησης στην εργασία, ρυθμίζεται και εξειδικεύεται με τον **Νόμο 4808/2021 με τον οποίο επικυρώθηκε η Σύμβαση 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας και, ειδικότερα, με το Μέρος II του εν λόγω νόμου, με τίτλο *«Υιοθέτηση μέτρων και ρυθμίσεις για την παρενόχληση και τη βία στην εργασία»*.**

Διεθνής σύμβαση Εργασίας υπ' αριθ. 190 και Σύσταση υπ' αριθ. 206

- ✓ Η παγκόσμια κοινότητα έκανε σαφές ότι η βία και η παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας δεν είναι ανεκτές με μία σημαντική απόφαση τον Ιούνιο του 2019, στη Συνδιάσκεψη για τα 100 χρόνια της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ), όπου ψηφίστηκε η Σύμβαση 190 για τη Βία και την παρενόχληση, καθώς και η συνοδευτική Σύσταση 206.
- ✓ Τα κείμενα αυτά εκπονήθηκαν από παράγοντες του κόσμου της εργασίας και θέσπισαν ένα κοινό πλαίσιο για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας και της παρενόχλησης

Βλ. σχετικά:

[IMMC.COM%282020%29152%20final.ELL.xhtml.1_EL_AC_T_part1_v2.docx](https://immc.com%282020%29152%20final.ELL.xhtml.1_EL_AC_T_part1_v2.docx) (europa.eu)

[Convention C190 - Violence and Harassment Convention, 2019 \(No. 190\)](https://www.ilo.org/convention/C190) (ilo.org)

Γιατί είναι σημαντική η επικύρωση;

- Η επικύρωση της Δ.Σ.Ε. 190 από τα κράτη-μέλη δεν αποτελεί απλώς συμμόρφωση προς ένα διεθνές consensus,, αλλά και μια ευκαιρία για πραγμάτωση του διεθνούς κεκτημένου για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας στην εργασία.
- Χάρη στο διευρυμένο προσωπικό και αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής της, την ολιστική της προσέγγιση, την κάλυψη και της άτυπης οικονομίας, καθώς και τις ρυθμίσεις της για τις επιπτώσεις της ενδοοικογενειακής βίας στον κόσμο της εργασίας, η Δ.Σ.Ε. αποτελεί πρόοδο σε σχέση με το ενωσιακό κεκτημένο

✓ Για την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου για την υποστήριξη δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης της σεξουαλικής παρενόχλησης σύμφωνα με τον Ν. 4808/2021 με τον οποίον κυρώθηκε η Διεθνής Σύμβαση Εργασίας 190 για τη σεξουαλική παρενόχληση στον κόσμο της εργασίας, εκδόθηκαν αποφάσεις ώστε να έχει εφαρμογή **στον ιδιωτικό τομέα και πρόσφατα στο δημόσιο τομέα.**

✓ Η **Υπουργική απόφαση** ΔΙΔΑ/Φ.64/946/οικ.858/26-1-2023 (ΦΕΚ Β'/343 αριθ. φύλλου) με θέμα «*Πρόληψη και αντιμετώπιση φαινομένων βίας και παρενόχλησης στην εργασία σε φορείς του Δημοσίου*»

Απαγόρευση κάθε μορφής βίας και παρενόχλησης στην εργασία – Μια βασική πρόβλεψη του Ν. 4808/2021

Το Μέρος ΙΙ του Νόμου απαγορεύει επί της αρχής **κάθε μορφής βία και παρενόχληση** – συμπεριλαμβανομένης της βίας και παρενόχλησης λόγω φύλου καθώς και της σεξουαλικής παρενόχλησης – που εκδηλώνεται είτε **κατά τη διάρκεια της εργασίας, είτε συνδέεται με αυτήν, είτε προκύπτει από αυτήν.**

- ✓ Δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς, ανεξαρτήτως αριθμού προσωπικού, έχουν την υποχρέωση να λαμβάνουν μέτρα για πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και της παρενόχλησης.

Μέτρα για πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και της παρενόχλησης σύμφωνα με τον Ν. 4808/2021

Στα μέτρα αυτά εντάσσεται:

- η παραλαβή, διερεύνηση και διαχείριση κάθε καταγγελίας ή αναφοράς, χωρίς καμία παρεμπόδιση, με εμπιστευτικότητα και με τρόπο που σέβεται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια,**
- η παροχή συνδρομής και πρόσβασης σε κάθε αρμόδια δημόσια, διοικητική ή δικαστική αρχή, κατά την έρευνα τέτοιου είδους περιστατικού ή συμπεριφοράς,**
- η πληροφόρηση των εργαζομένων για τους κινδύνους βίας και παρενόχλησης στον εργασιακό χώρο, για τα μέτρα πρόληψης και προστασίας,**
- η ανάρτηση ενημερωτικού υλικού στον χώρο εργασίας σχετικά με τις διαδικασίες αναφοράς/καταγγελίας και την αντιμετώπιση τέτοιων μορφών συμπεριφοράς, καθώς και για τα στοιχεία επικοινωνίας των αρμόδιων αρχών.**

Αναλυτικά στην απόφαση υπάρχουν:

Άρθρο 2 Ορισμοί

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 4 Μέτρα ενημέρωσης και πρόληψης

Άρθρο 5 Διαδικασία και όργανα υποβολής αναφορών για περιστατικά βίας και παρενόχλησης στην εργασία

Άρθρο 6 Μέτρα προστασίας

Άρθρο 7 Απαγόρευση αντιποίνων

Άρθρο 8 Μεταβατικές -Τελικές διατάξεις

- Η Δ.Σ.Ε. 190 καλύπτει τη βία και την παρενόχληση όχι μόνο στον χώρο εργασίας αυτόν καθ' εαυτόν, δημόσιο ή ιδιωτικό, **αλλά και σε κάθε χώρο ή περίπτωση που σχετίζεται με την εργασία.** Γι' αυτό άλλωστε επελέγη ο όρος **«στον κόσμο της εργασίας»** αντί του όρου «στην εργασία».

Πότε μια συμπεριφορά βίας και παρενόχλησης θεωρείται ότι λαμβάνει χώρα κατά την εργασία;

Όταν εκδηλώνεται:

1. **Στον χώρο εργασίας:** ο χώρος εργασίας περιλαμβάνει **δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους** στους οποίους το εργαζόμενο άτομο παρέχει εργασία, λαμβάνει αμοιβή, κάνει διάλειμμα για ανάπαυση ή σίτιση, καθώς και τους χώρους ατομικής υγιεινής και φροντίδας, αποδυτηρίων η καταλυμάτων που παρέχει ο εργοδότης
2. **Κατά τις μετακινήσεις** από και προς την εργασία: σε αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνονται επαγγελματικά ταξίδια, καθώς και κάθε άλλη κοινωνική εκδήλωση και δραστηριότητα που σχετίζεται με την εργασία.
3. Κατά τις **επικοινωνίες που σχετίζονται με την εργασία**, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται μέσω τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας.

Πεδίο εφαρμογής: κατηγορίες προσώπων που εμπίπτουν στις διατάξεις του Ν. 4808/2021 και υπάγονται στην προστασία των σχετικών διατάξεων έναντι συμπεριφορών βίας και παρενόχλησης στην εργασία.

Καταλαμβάνει όχι μόνο τους μισθωτούς με την κλασική έννοια, αλλά **όλα τα εργαζόμενα άτομα ανεξάρτητα από τον τύπο της σύμβασής τους, τα εκπαιδευόμενα, μαθητευόμενα και τα ασκούμενα, τα εργαζόμενα άτομα των οποίων λύθηκε η σύμβαση εργασίας, τους/τις εθελοντές/τριες, τα άτομα που αναζητούν εργασία, καθώς και τα αυτά που έχουν το διευθυντικό δικαίωμα, τα καθήκοντα ή τις ευθύνες εργοδοσίας.**

Δικαιώματα θιγόμενων σε περιστατικά βίας και παρενόχλησης

ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Όταν κάθε πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4808/2021 θίγεται από περιστατικό βίας και παρενόχλησης, τότε, πέραν της δικαστικής προστασίας, δικαιούται:

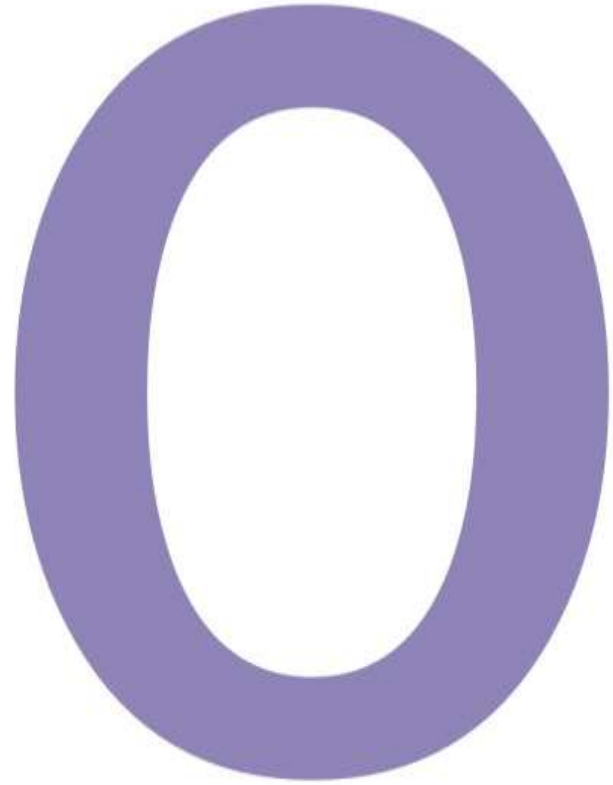
- Να **καταγγείλει το περιστατικό εντός της επιχείρησης** (στην περίπτωση που η επιχείρηση απασχολεί περισσότερα από είκοσι (20) άτομα και υποχρεούται, επομένως, να έχει υιοθετήσει τις σχετικές πολιτικές)
- Να προσφύγει στο **Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ)**,
- Να προσφύγει στον **Συνήγορο του Πολίτη**,
- Να **αποχωρήσει από τον εργασιακό χώρο** για εύλογο χρονικό διάστημα και **χωρίς στέρηση μισθού** ή άλλη δυσμενή επίπτωση, εφόσον κατά την πεποίθησή του **υφίσταται σοβαρός κίνδυνος** για τη ζωή, την υγεία ή την ασφάλειά του και ιδίως, εάν **ο εργοδότης είναι ο δράστης αυτής της συμπεριφοράς**, ή εάν **δεν έχει λάβει τα κατάλληλα μέτρα**, ή εάν τα μέτρα που έχει λάβει **δεν είναι επαρκή**, ώστε να παύσει η συμπεριφορά βίας και παρενόχλησης σε βάρος του. Το θιγόμενο πρόσωπο οφείλει προηγουμένως να έχει **ενημερώσει εγγράφως** τον εργοδότη για το περιστατικό.
- Να διεκδικήσει **αποζημίωση**.

Σεξισμός:

- ✓ Δες τον
- ✓ Κατονόμασε τον
- ✓ Σταμάτησέ τον

#StopSexism

**Αντιμετωπίζοντας τη
σεξουαλική
παρενόχληση στα
ΑΕΙ**

**ΜΗΔΕΝΙΚΗ
ΑΝΟΧΗ
ΣΤΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ**

Η ΣΗΜΑΣΙΑ


```
graph TD; A[Η ΣΗΜΑΣΙΑ] --> B[ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ]; B --> C[ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΑ ΑΕΙ]; C --> D[ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗΣ];
```

ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΑ ΑΕΙ

**ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗΣ**

Η πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου της σεξουαλικής παρενόχλησης και των διακρίσεων λόγω φύλου στα ΑΕΙ ήταν από τα πρώτα θέματα στην ατζέντα του **Δικτύου των Επιτροπών Ισότητας των Φύλων στα ΑΕΙ** -σε συνεργασία και με την Ελληνική Εταιρεία Γυναικών Πανεπιστημιακών (ΕΛΕΓΥΠ) που δημιουργήθηκε τον Οκτώβρη του 2020.

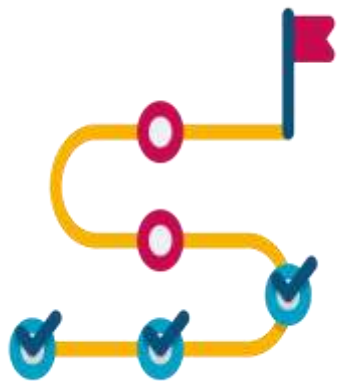
**Ψήφισμα Δικτύου των Επιτροπών Ισότητας των Φύλων στα
ΑΕΙ : για κύρωση από τη Βουλή της Διεθνούς Σύμβασης
Εργασίας υπ' αριθ. 190 και της Σύστασης υπ' αριθ. 206 της
Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (2019) σχετικά με την
εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στον κόσμο της
εργασίας που αναγνωρίζουν τη σεξουαλική παρενόχληση
και την παρενόχληση λόγω φύλου στην εργασία ως μορφές
έμφυλης βίας.**

Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο

- Η ισότητα των φύλων ενισχύθηκε σταδιακά ως προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (ECE, European Research Area (ERA)) και το 2020 υπήρξε μια νέα δέσμευση η οποία ενσωματώθηκε σε διάφορα μέτρα και πρωτοβουλίες, όπως το χρηματοδοτικό εργαλείο της ΕΕ το πρόγραμμα *Horizon Europe /Ορίζοντας Ευρώπη (2021 -2027)*.
- Στο νέο χρηματοδοτικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έρευνα και την καινοτομία **HORIZON Europe (2021-2027)** τίθεται η **ισότητα των φύλων ως οριζόντια προτεραιότητα**.

Η Ελλάδα εναρμονίζει το νομικό της πλαίσιο και τις πολιτικές της σύμφωνα με τις πολιτικές και επιταγές της ΕΕ σχετικά με την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην έρευνα.

- Μία από τις βασικές προϋποθέσεις για πρόσβαση στη χρηματοδότηση του νέου Προγράμματος Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής HORIZON Europe αποτελεί η ύπαρξη “Σχεδίων Δράσης για την Ισότητα των Φύλων(ΣΔΙΦ)”/ (Gender Equality Plan - GEP) σε ισχύ, συγκεκριμένων προδιαγραφών στα ΑΕΙ και στα Ερευνητικά Κέντρα /Ινστιτούτα.

Η σημασία των Σχεδίων Δράσης για την προώθηση
της ουσιαστικής ισότητας των φύλων:
Προκλήσεις και προοπτικές

**Τα Σχέδια Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΣΔΙΦ)
ως προϋπόθεση
για τη δυνατότητα πρόσβασης
στη χρηματοδότηση της έρευνας από το HORIZON
Europe**

Σχέδια Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΣΔΙΦ) ως εργαλεία διαρθρωτικών αλλαγών

- ✓ Τα Σχέδια Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΣΔΙΦ) αποτελούν μια σημαντική ευκαιρία για να αποτελέσουν στην πράξη εργαλεία διαρθρωτικών αλλαγών προς την κατεύθυνση της έμφυλης ισότητας, της συμπερίληψης, της καταπολέμησης των διακρίσεων και της βίας.
- ✓ Επιδιώκουν να ενσωματώσουν τη διάσταση του φύλου σε όλες τις λειτουργίες του ΑΕΙ, στη δομή, στις πρακτικές, στη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων, στα προγράμματα σπουδών, στην έρευνα, στη συμμετοχή στα όργανα διοίκησης και γενικότερα στην εσωτερική του λειτουργία καθώς και να εξαλείψουν κάθε μορφής έμφυλης διάκρισης και βίας.

“ Σχέδια Δράσης για την Ισότητα των Φύλων:
εργαλεία διαρθρωτικών αλλαγών
ή
διεκπεραίωση μιας τυπικής υποχρέωσης;

”

- **Το ερώτημα** είναι αν τα ΣΔΙΦ θα αποτελέσουν στην πράξη εργαλεία διαρθρωτικών αλλαγών που θα συμβάλλουν στη δημιουργία συνθηκών ουσιαστικής ισότητας των φύλων στους οργανισμούς, ή θα αποτελέσουν, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, διεκπεραίωση μιας τυπικής υποχρέωσης που θα επιτρέψει στους οργανισμούς να λάβουν χρηματοδότηση – στο μέλλον θα είναι αναγκαία και η υλοποίηση των ΣΔΙΦ.

- ✓ Αν υπάρχει εμπειρία σε θέματα φύλου αυτό αποτελεί θετικό προγνωστικό παράγοντα για την υλοποίηση τους.
- ✓ Ανεξαρτήτως αυτού, χρειάζονται ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι για να υλοποιηθεί, βούληση από την πλευρά της διοίκησης αλλά και ενεργοποίηση του συνόλου της κοινότητας - ενεργή συμμετοχή όλων και απόκτηση τεχνογνωσίας για την υλοποίησή του.
- ✓ Είναι μια επίσημη δέσμευση και θα πρέπει να αποτελεί πλέον τμήμα του Στρατηγικού Σχεδιασμού του και να προβλέπεται η χρηματοδότησή του.

- ✓ Όσον αφορά στα ΑΕΙ, βοηθάει προς την κατεύθυνση της επίτευξης διαρθρωτικών αλλαγών – με την έννοια ότι τα ΑΕΙ θα έχουν περισσότερα κίνητρα να υλοποιήσουν ουσιαστικά τα ΣΔΙΦ - το γεγονός ότι η πρόοδος στον τομέα της ισότητας των φύλων θα αξιολογείται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ) καθώς στο νέο νόμο για τα ΑΕΙ 4957/ 2022, στην αποστολή των ΑΕΙ αναφέρεται ότι είναι στην αρμοδιότητα της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ) να διενεργεί θεματικές αξιολογήσεις των Α.Ε.Ι. για την ισότητα των φύλων.
- ✓ Υπάρχουν πολλές ενδείξεις ότι το ζήτημα της έμφυλης ισότητας είναι χαμηλής προτεραιότητας στα ΑΕΙ. Η προοπτική χρηματοδότησής των δράσεων των ΣΔΙΦ μέσα των ΕΣΠΑ – θα συμβάλει ώστε να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή σε ζητήματα ισότητας των φύλων στα ΑΕΙ.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΑ ΑΕΙ ΚΑΙ ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

- Τα Σχέδια Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΣΔΙΦ) των ΑΕΙ διαμορφώνονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Horizon Europe, του νέου Πλαισίου για την Έρευνα και την Καινοτομία (2021-2027).

Οι 5 θεματικές περιοχές για την προώθηση της ισότητας των φύλων στα ΑΕΙ είναι:

- **Θεματική Περιοχή Α: Συμπεριληπτικό και ευαίσθητο ως προς το φύλο περιβάλλον**
- **Θεματική Περιοχή Β: Η διάσταση του φύλου στη διδασκαλία και στην έρευνα**
- **Θεματική Περιοχή Γ: Ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε θέσεις ηγεσίας και λήψης αποφάσεων**
- **Θεματική Περιοχή Δ: Ισότητα των φύλων στις προσλήψεις και στην εξέλιξη σταδιοδρομίας**
- **Θεματική Περιοχή Ε: Έμφυλη βία και παρενόχληση**

ΣΔΙΦ ΑΠΘ 2022-2024 – Θεματικές περιοχές

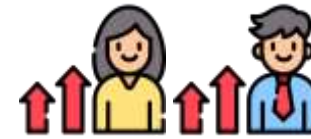
Περιλαμβάνει στόχους που αναπτύσσονται γύρω από θεματικές περιοχές όπως αυτές ορίζονται στις προδιαγραφές του Ορίζοντα Ευρώπη - και οι οποίες προσαρμόστηκαν στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ΑΠΘ.

Συμπεριληπτικό και ευαίσθητο ως προς το φύλο περιβάλλον

Η διάσταση του φύλου στη διδασκαλία και στην έρευνα

Ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε θέσεις ηγεσίας και λήψης αποφάσεων

Ισότητα των φύλων στις προσλήψεις και στην εξέλιξη σταδιοδρομίας

Έμφυλη βία και παρενόχληση

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Καταπολέμηση της έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής παρενόχλησης

Στόχος αυτού του θεματικού άξονα προτεραιότητας είναι η διασφάλιση ενός ασφαλούς, χωρίς διακρίσεις, παρενόχληση και βία με βάση το φύλο, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα / έκφραση φύλου και τα χαρακτηριστικά του φύλου, εκπαιδευτικού /εργασιακού περιβάλλοντος μέσω της πρόληψης και της αντιμετώπισης ανάλογων περιστατικών.

Zero
Tolerance

A hand holding a red marker is shown in the bottom right corner, circling the text 'Zero Tolerance' in red. The text is written in a black, cursive font on a white background.

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΕΙ ΠΑΝΤΟΥ

στο ΣΠΙΤΙ, στο ΣΧΟΛΕΙΟ, στο ΔΡΟΜΟ, στο ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

0

ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΑΝΟΧΗ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Π.Μ.Σ. / Π.Τ.Δ.Ε.

Με την υποστήριξη :
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Δράση για την Εξάλειψη της Εμφυλης Βίας

0
ΜΗΔΕΝΙΚΗ
ΑΝΟΧΗ
ΣΤΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΑΝΣΗ

Respect ♀

By wearing a white ribbon, I pledge never to COMMIT, CONDONE OR REMAIN SILENT about violence against women

WEAR A WHITE RIBBON

END MALE VIOLENCE AGAINST WOMEN

White Ribbon Campaign

25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ : ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΕΞΑΛΕΙΨΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΟΧΙ
ΣΤΗΝ ΒΙΑ
ΚΑΤΑ
ΤΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΔΕΝ
ΣΦΗΤΑΙΝΟ!

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ Α.Π.Θ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ Α.Π.Θ.

© 1992-2001

KAMIA MONH

1 ΣΤΙΣ 3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΧΕΙ
ΥΠΑΡΞΕΙ ΘΥΜΑ
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ
ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗΣ
ΣΤΟ ΧΩΡΟ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΗΝ ΤΟ
ΠΡΟΣΤΕΡΝΑΣ

diotima.org.gr

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

Don't Skip ✕

sexual harassment

in the workplace

UNDERSTAND **PREVENT** RESPOND

ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ: ΕΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑ - ΠΟΛΛΕΣ ΟΨΕΙΣ

<https://www.youtube.com/watch?v=oMJnkjK6z8A>

Τηλεφωνική Γραμμή SOS 15900
(24ωρη βάση/365 ημέρες τον χρόνο)

Δεν είσαι η μόνη
Δεν είσαι μόνη

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ (TRAFFICKING)

Είσαι θύμα
trafficking;

Δεν είσαι η μόνη

Το ήξερες ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, 500.000 με 2.000.000 άνθρωποι στον κόσμο, κυρίως γυναίκες και παιδιά, διακινούνται παράνομα κάθε χρόνο με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και την εξοναγκαστική εργασία*.

Δεν είσαι μόνη

Ο νόμος τιμωρεί αυστηρά τους εμπόρους ανθρώπων και παρέχει προστασία στα θύματα. Η προστασία μάλιστα αυτή παρέχεται χωρίς την υποχρέωση των θυμάτων να συνεργαστούν με τις δικαστικές αρχές. Μπορείς να ξεφύγεις. Μάθε τι ακριβώς μπορείς να κάνεις.

**Δικαιούσαι προστασία,
φροντίδα & υποστήριξη.**

Μίλησέ μας!

24ΩΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ SOS
15900

**ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ
ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ**

15900

24ωρη τηλεφωνική γραμμή SOS

Η τηλεφωνική γραμμή SOS:
Στελεκώνεται από ψυχολόγους και κοινωνικές/-ούς επιστήμονες ειδικευμένες/-ους σε θέματα βίας.

**Λειτουργεί 24 ώρες το 24ωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα,
365 ημέρες το χρόνο.**

Οι υπηρεσίες καλύπτονται από το απόρρητο της συμβουλευτικής.
Κοστίζει μία οστική μονάδα.

Παρέχει:

• πληροφορίες για διαδικασίες ασφάλισης, καταβολής
• οικονομικών ενισχυμάτων, επίταξης
• μεταφορικών μέσων

σε θέματα όλων των μορφών βίας λόγω φύλου.
Εάν είσαι μετανάστρια μπορούμε να σου
παρέχουμε υπηρεσίες και στην αγγλική γλώσσα.

* United Nations Secretary General's Campaign «United to End Violence
Against Women», 2008, www.un.org/en/secretariesgeneral/campaign/08/WAW.pdf

ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Δεν είσαι η μόνη Δεν είσαι μόνη

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

**Γνωρίζεις ότι μπορείς να επικοινωνήσεις
με τη γραμμή SOS και ηλεκτρονικά;**

Στείλε μας email στο: sos15900@isotita.gr

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Τηλ: 2131511102-3, fax 2103231316

email: info@isotita.gr

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

www.isotita.gr

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

Κακοποιείσαι
από το σύζυγο
ή το σύγτροφό σου;

Δεν είσαι η μόνη

Υπάρχουν πολλές γυναίκες που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα με εσένα. Το ήξερες ότι τουλάχιστον μία στις τρεις γυναίκες κάποια στιγμή στη ζωή της θα υποστεί σωματική, ψυχολογική ή σεξουαλική βία από ένα σύντροφο;* Κάθε γυναίκα μπορεί να γίνει θύμα ενδοοικογενειακής βίας, ανεξάρτητα από το μορφωτικό ή βιοτικό της επίπεδο, την ηλικία, τη θρησκεία της κ.λπ.

Δεν είσαι μόνη

Στην αντιμετώπιση της βίας, καμία γυναίκα δεν είναι μόνη. Η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί έγκλημα που τιμωρείται αυστηρά από τον νόμο.

Εάν είσαι θύμα ενδοοικογενειακής βίας, υπάρχουν αποτελεσματικοί τρόποι να το αντιμετωπίσεις. Μάθε τι ακριβώς μπορείς να κάνεις, για να βάλεις τέλος στη βία που σου ασκείται.

Δικαιούσαι προστασία.

Μίλησέ μας!
Κάλεσε τώρα στο 15900.

ΒΙΑΣΜΟΣ

Είσαι θύμα βιασμού;

Δεν είσαι η μόνη

Το γνώριζες ότι, σ' όλο τον κόσμο, μία στις πέντε γυναίκες κάποια στιγμή στη ζωή της θα πέσει θύμα βιασμού ή απόπειρας βιασμού;* Η σεξουαλική επίθεση μπορεί να συμβεί σε κάθε γυναίκα.

Δεν είσαι μόνη

Ο βιασμός είναι έγκλημα, ανεξάρτητα από τη σχέση που έχεις με το δράστη. Ο βιασμός τιμωρείται αυστηρά από την ελληνική πολιτεία. Μη φοβάσαι να τον καταγγείλεις.

Μη διστάζεις να ρωτήσεις.

Ο βιασμός είναι μία από τις πιο τραυματικές εμπειρίες που αφήνει βαθιά σημάδια στην ψυχή του θύματος.

Μη φοβάσαι να μιλήσεις γι' αυτό.

Μπορούμε να σε βοηθήσουμε.

Δικαιούσαι φροντίδα.

Μίλησέ μας!
Κάλεσε τώρα στο 15900.

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ

Παρενοχλείσαι
σεξουαλικά
στη δουλειά σου;

Δεν είσαι η μόνη

Το ήξερες ότι το 40% με 50% των γυναικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αναφέρει κάποια μορφή σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας;* Μήπως είσαι κι εσύ μία από αυτές;

Δεν είσαι μόνη

Ο νόμος επιβάλλει κυρώσεις για τους δράστες και προστασία για τα θύματα. Μάθε τι μπορείς να κάνεις. Εμείς μπορούμε να σε συμβουλέψουμε για όλα τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσεις, ώστε να μπει ένα τέλος σε αυτό που σου συμβαίνει στο χώρο εργασίας.

**Μην ξεχνάς.
Δικαιούσαι υποστήριξη.**

Μίλησέ μας!

24ΩΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ SOS
15900
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ
ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

- 24ωρη Τηλεφωνική Γραμμή SOS – Βία κατά των Γυναικών
15900
- Συμβουλευτικά κέντρα γυναικών <https://isotita.gr/emfyli-via/>
- Η ιστοσελίδα <https://metoogreece.gr>

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη για την Ίση μεταχείριση

Τηλ. 213-1306600

Email: press@synigoros.gr

Υποβολή Αναφοράς: <https://www.synigoros.gr/?i= submission-system.el>

ΔΙΟΤΙΜΑ

Τηλ. 210-3244380 , 2310534445

Email: diotima@otenet.gr

<https://diotima.org.gr/services/via-kata-ton-gynaikon/>

Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας

Τηλ. 210-9225491

Email: info@antiviolence-net.eu

<https://www.antiviolence-net.eu/>

<http://www.menowmetoo.gr>

-
- Περισσότερες πληροφορίες
  - www.stopharassment.gr

act:onaid

για έναν κόσμο πιο δίκαιο

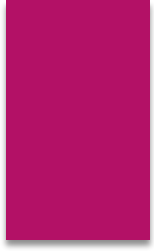
ActionAid

- **Ψηφιακός κόμβος ενημέρωσης της ActionAid** για θέματα σεξουαλικής παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας www.stopharassment.gr
  - ✓ Ενδιαφέρομαι για πληροφορίες ως...
  - ✓ Πλοηγηθείτε στα εργαλεία

Περιέχει έναν οδηγό πρακτικών συμβουλών για bystanders και το άμεσο περιβάλλον των επιζησασών ώστε να λάβουν υποστήριξη και ενδυνάμωση από το περιβάλλον τους, καλές πρακτικές πρόληψης, προστασίας και υποστήριξης από τον διεθνή χώρο, οδηγό πρακτικών εργαλείων για τις επιχειρήσεις, καθώς και μια χαρτογράφηση των διαθέσιμων υποστηρικτικών υπηρεσιών για την σεξουαλική παρενόχληση σε όλη την Ελλάδα.

- **ActionAid** Δωρεάν Νομική Υποστήριξη για τη Σεξουαλική Παρενόχληση:
<https://speakout.actionaid.gr/>

**Αδελφή μου, εγώ
σε πιστεύω**

DRAWING

SEXUAL HARASSMENT ON CAMPUS

THE TIME

Θεματική Περιοχή Ε: Έμφυλη βία και παρενόχληση

Ε.1 Καταγραφή έκτασης φαινομένου στο ΑΠΘ

Συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων που θα αφορούν στο σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας

Εκτός ΣΔΙΦ - Ποσοτική έρευνα για φαινόμενα σεξουαλικής βίας και παρενόχλησης στον φοιτητικό πληθυσμό (2021-22, χρηματοδότηση του ΕΛΚΕ)

2023

Ποιοτική έρευνα σε ειδικές ομάδες του φοιτητικού πληθυσμού: φοιτήτριες, ΛΟΑΤΚΙ+, κ.α.
Έρευνα στο εργατικό δυναμικό του ΑΠΘ (επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό)

Δράσεις/Μέτρα

- **Υλοποίηση ποσοτικής έρευνας (μέσω ερωτηματολογίων) στο φοιτητικό πληθυσμό για τη διερεύνηση φαινομένων βίας και παρενόχλησης**
- **Υλοποίηση ποσοτικής έρευνας (μέσω ερωτηματολογίων) σε αντιπροσωπευτικό δείγμα προσωπικού για τη διερεύνηση φαινομένων βίας και παρενόχλησης**
- **Υλοποίηση ποιοτικής έρευνας (μέσω ατομικών συνεντεύξεων) σε επιλεγμένες ομάδες φοιτητικού πληθυσμού και προσωπικού για τη διερεύνηση φαινομένων βίας και παρενόχλησης.**
- **Δημιουργία βάσης δεδομένων (Παρατηρητηρίου) στο πλαίσιο του Γραφείου Ισότητας των Φύλων για τη διασφάλιση και παρακολούθηση της συνεχούς συλλογής των δεδομένων, τη βελτιστοποίηση των δράσεων και τη δημοσίευση εκθέσεων**

ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΙ

- **Σύνολο Πανεπιστημιακής κοινότητας**
- **Αριθμοί ή/και ποσοστά περιστατικών έμφυλης βίας και σεξουαλικής παρενόχλησης**
- **Δημοσίευση έκθεσης ανά διετία**

Θεματική Περιοχή Ε: Έμφυλη βία και παρενόχληση

Ε.2 Δυνατότητα καταγγελίας περιστατικών έμφυλης βίας και παρενόχλησης και υποστήριξης-καθοδήγησης θυμάτων

2022 – 2023

Δημιουργία δομής (στο πλαίσιο λειτουργίας του ΓΙΦ) για την καταγγελία ή αναφορά (επώνυμη ή ανώνυμη) των περιστατικών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία

Θέσπιση πρωτοκόλλου διαχείρισης των καταγγελιών και υποστήριξης των θυμάτων ανεξάρτητα από επίσημες καταγγελίες

Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση της πανεπιστημιακής κοινότητας

Στόχος Ε2.1 Θέσπιση μηχανισμού για την καταγραφή αναφορών και καταγγελιών για περιστατικά έμφυλης βίας, διακριτικής μεταχείρισης και σεξουαλικής παρενόχλησης ή παρενόχλησης λόγω φύλου και διαβίβασής τους στα αρμόδια όργανα.

Δράσεις/Μέτρα

- **Θέσπιση δομής και ανάπτυξη μηχανισμού καταγραφής επώνυμων και ανώνυμων αναφορών /καταγγελιών (στο πλαίσιο λειτουργίας του Γραφείου Ισότητας των Φύλων) - σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.**
- **Θέσπιση πρωτοκόλλου δράσης μετά την αναφορά/καταγγελία του περιστατικού για τη διαβίβαση στα αρμόδια όργανα, την υποστήριξη των θυμάτων καθώς και την μέριμνα για τη δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.**
- **Ευρεία ενημέρωση της πανεπιστημιακής κοινότητας για τη θέσπιση και λειτουργία δομής αναφοράς καταγγελιών για περιστατικά έμφυλης βίας, διακρίσεων και σεξουαλικής παρενόχλησης καθώς και του Πρωτοκόλλου δράσης στη συνέχεια *(Ενημέρωση όλων των Σχολών, Τμημάτων, Υπηρεσιών, ανάρτηση στην ιστοσελίδα, διανομή ενημερωτικού υλικού τακτικά σε έντυπη μορφή /και ανάρτηση, γνωστοποίησή του σε κάθε άτομο που προσλαμβάνεται στο ΑΕΙ ή εγγράφεται για φοίτηση)***

Στόχος Ε2.2. Παροχή συνδρομής προς θύματα διακρίσεων, σεξουαλικής παρενόχλησης και παρενοχλητικής συμπεριφοράς, όταν καταγγέλλουν διακριτική μεταχείριση ή παρενόχληση.

Δράσεις/Μέτρα

- Ενίσχυση των Κέντρων Συμβουλευτικής Υποστήριξης φοιτητών/τριών για παροχή ψυχολογικής υποστήριξης/κοινωνικής ενδυνάμωσης στο φοιτητικό πληθυσμό σε περιπτώσεις παρενόχλησης και βίας με βάση το φύλο, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα / έκφραση φύλου και τα χαρακτηριστικά του φύλου
- Σύμφωνα συνεργασίας με εξειδικευμένους φορείς για παροχή ψυχολογικής υποστήριξης/κοινωνικής ενδυνάμωσης στο διδακτικό προσωπικό σε περιπτώσεις παρενόχλησης και βίας με βάση το φύλο, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα / έκφραση φύλου και τα χαρακτηριστικά του φύλου

Θεματική Περιοχή Ε: Έμφυλη βία και παρενόχληση

Ε.3 Μείωση των περιστατικών έμφυλων διακρίσεων, έμφυλης βίας και σεξουαλικής παρενόχλησης

2022 – 2024

Δράσεις ενημέρωσης και εκπαίδευσης που θα απευθύνονται σε όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας (ειδικότερα, σε ομάδες υψηλού ρίσκου)

Θέσπιση κανόνων ηθικής συμπεριφοράς (και αντίστοιχων κυρώσεων) όσον αφορά τις έμφυλες διακρίσεις και την έμφυλη βία και παρενόχληση

Στόχος Ε3.1 Ενημέρωση, εκπαίδευση και θέσπιση κανόνων για την εξάλειψη των έμφυλων διακρίσεων, έμφυλης βίας και σεξουαλικής παρενόχλησης

Δράσεις/Μέτρα

- Δράσεις ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης όλης της πανεπιστημιακής κοινότητας για θέματα διακρίσεων, παρενόχλησης και βίας με βάση το φύλο, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα / έκφραση φύλου και τα χαρακτηριστικά του φύλου και ανάπτυξη ικανοτήτων για την αναγνώρισή τους και αντίδρασης - είτε ως θιγόμενα άτομα, είτε ως μάρτυρες.
- Ενημέρωση αναφορικά με τη θέσπιση διαδικασιών διαχείρισης αναφορών /καταγγελιών και την εφαρμογή του “Πρωτοκόλλου δράσης” στο ΑΕΙ. Π.χ. διαρκής ενημέρωση από το Γραφείο Ισότητας των Φύλων, ενημερωτικά έντυπα, ανάρτηση υλικού (αφίσες /ανακοινώσεις) σε χώρους του ΑΕΙ, σεμινάρια / εκδηλώσεις και καμπάνια (προβολή ταινιών, εικαστικά/θεατρικά δρώμενα, φυλλάδια, podcasts, κ.ά.)

- Υλοποίηση δράσεων επιμόρφωσης ανώτερων στελεχών διοίκησης σε όλα τα επίπεδα και συγκεκριμένων ομάδων μέσω συνεργασίας με εξειδικευμένους φορείς για την απόκτηση δεξιοτήτων σχετικά με τη διασφάλιση ενός περιβάλλοντος χωρίς έμφυλη βία και διακρίσεις.
- Δημιουργία και έγκριση από τη Σύγκλητο “Οδηγού ηθικής συμπεριφοράς” (ή “Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής”) για θέματα έμφυλων και άλλων διακρίσεων, παρενόχλησης και έμφυλης βίας, θέσπιση αντίστοιχων κυρώσεων (όπου δεν προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία) και παρεμβάσεις σε καταστατικά κείμενα του ΑΕΙ.

ΓΙΑ ΤΑ ΑΕΙ ΓΕΝΙΚΑ

Που γίνονται οι αναφορές/καταγγελίες

Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων, σύμφωνα με τον νέο νόμο νόμου 4957/ 2022 (Α΄) για τα ΑΕΙ

“συμβάλλει στην πρόληψη και αντιμετώπιση κάθε είδους διακρίσεων και στην πρόληψη και αντιμετώπιση του σεξισμού, της σεξουαλικής παρενόχλησης και κάθε είδους παρενοχλητικής συμπεριφοράς στο ίδρυμα.”

και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

ζ) καταγράφει τις αναφορές και καταγγελίες για περιστατικά διακριτικής μεταχείρισης και σεξουαλικής παρενόχλησης ή παρενόχλησης λόγω φύλου και τις διαβιβάζει στα αρμόδια όργανα,

η) παρέχει συνδρομή προς θύματα διακρίσεων, σεξουαλικής παρενόχλησης και παρενοχλητικής συμπεριφοράς, όταν καταγγέλλουν διακριτική μεταχείριση ή παρενόχληση.

Να λάβουμε υπόψη μας ότι παρακάτω λειει ότι:

- **Με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Α.Ε.Ι. ρυθμίζονται** ειδικότερα τα θέματα προώθησης της ισότητας των φύλων, καταπολέμησης των διακρίσεων και υποστήριξης των θυμάτων διακριτικής μεταχείρισης και σεξουαλικής παρενόχλησης από την Επιτροπή.
- Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων δύναται να υποστηρίζεται στο έργο της από **Μονάδα του Ιδρύματος** για την υλοποίηση των σχεδίων δράσης παρ. 1, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Ποιος είναι ο ρόλος των ΕΙΦ στα θέματα αυτά

- ✓ Οι ΕΙΦ συμβάλλουν **στο επίπεδο της πρόληψης**, δηλ. στην υλοποίηση δράσεων που περιλαμβάνουν την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση της πανεπιστημιακής κοινότητας, καθώς και στην καταγραφή της έκτασης του φαινομένου με τη συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων.
- ✓ Οι ΕΙΦ **δεν πραγματοποιούν διερεύνηση καταγγελιών παρενόχλησης** λόγω φύλου και σεξουαλικής παρενόχλησης, αλλά με βάση το νόμο είναι αρμόδιες για:
  - Την **ενημέρωση** όσων απευθύνονται σε αυτήν για τον κατάλληλο τρόπο αντιμετώπισης και για τις δυνατότητες και τις διαδικασίες καταγγελίας/νομικής προσφυγής.
  - Την **καταγραφή των αναφορών και καταγγελιών** για περιστατικά διακριτικής μεταχείρισης, σεξουαλικής παρενόχλησης και παρενοχλητικής συμπεριφοράς και τη **διαβίβασή τους στα αρμόδια όργανα**.
  - Τη **στήριξη** των ατόμων που καταγγέλλουν περιστατικά, ανάλογα με τις ανάγκες τους, είτε με την παραπομπή τους σε υπηρεσίες ψυχολογικής και νομικής στήριξης εντός και εκτός πανεπιστημίου

- ✓ Καταρχήν, απαιτείται θέσπιση πρωτοκόλλου διαχείρισης των καταγγελιών και υποστήριξης των θυμάτων.
- ✓ Όσον αφορά την καταγραφή αναφορών και καταγγελιών για περιστατικά διακριτικής μεταχείρισης και σεξουαλικής παρενόχλησης ή παρενόχλησης λόγω φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή/και έκφρασης φύλου και χαρακτηριστικών του φύλου, αυτό προϋποθέτει μια σειρά διαδικασιών που δεν εξαρτώνται μόνον από τις ΕΙΦ.

- Υπάρχουν πολλές αποφάσεις που πρέπει να παρθούν σχετικά με τους τρόπους αναφοράς και πρέπει να συνυπολογιστούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα.

Ορισμένα ΑΕΙ έχουν ήδη ή προσανατολίζονται σε ηλεκτρονικές διευθύνσεις και εδώ πρέπει να αντιμετωπιστούν ζητήματα που έχουν σχέση με την ανωνυμία/επωνυμία, εφόσον μπορεί να ανιχνευτεί η διεύθυνση IP, άλλο ΑΕΙ ετοιμάζει ηλεκτρονική πλατφόρμα μετά απο μελέτη σε θέματα ασφαλείας.

Π.χ στο ΕΚΠΑ

Ηλεκτρονική Πλατφόρμα για επώνυμες και ανώνυμες καταγγελίες

(από την εισήγηση της Μ. Λεοντσίνη, προεδρίνας της ΕΙΦ ΕΚΠΑ στη συνάντηση του Δικτύου των Επιτροπών Ισότητας των Φύλων στα ΑΕΙ στις 5/12/2023)

- ✓ Webserver ΕΚΤΟΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ
- ✓ Εταιρία εξειδικευμένη σε ΜΕΛΕΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
- ✓ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ WEBSITE
- ✓ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ από το Γραφείο Διασφάλισης Δεδομένων
- ✓ ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ και ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Για τη λειτουργία της πλατφόρμας απαιτούνται:

➤ ΜΕΛΕΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

https://www.dpa.gr/el/foreis/ektimisi_adiktipou_kai_diavouleush/ektimisi_adiktipou

Περιλαμβάνει:

- συστηματική περιγραφή των πράξεων επεξεργασίας και των σκοπών της επεξεργασίας,
- εκτίμηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας των πράξεων επεξεργασίας σε συνάρτηση με τους σκοπούς,
- εκτίμηση των κινδύνων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων,
- τα προβλεπόμενα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων, περιλαμβανομένων των εγγυήσεων, των μέτρων και μηχανισμών ασφαλείας, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων και να αποδεικνύεται η συμμόρφωση προς τον ΓΚΠΔ.

➤ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ WEBSITE

- Η πλατφόρμα λειτουργεί υπό την εποπτεία της [Επιτροπής Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων- Ε.Κ.Π.Α.](#) (Ε.Ι.Φ.- Ε.Κ.Π.Α.) (άρ. 218 ν. 4957/2022) και του [Παρατηρητηρίου για την Έμφυλη Ισότητα](#) του Ε.Κ.Π.Α.
- Τα αρμόδια όργανα παραλαβής και διαχείρισης των καταγγελιών είναι:
- Η **Επιτροπή Παραλαβής Καταγγελιών**, η οποία αποτελείται από τον/την Πρόεδρο της Επιτροπής Ισότητας Φύλων, τον/την επικεφαλής του Παρατηρητηρίου, έναν/μία ψυχολόγο και μία/έναν νομικό. Η Επιτροπή Υποδοχής αφού παραλάβει την καταγγελία, ελέγχει αν είναι πλήρης και απαντά εντός 15 ημερών.
- Η **Επιτροπή Ισότητας Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων** του Ε.Κ.Π.Α. (άρ. 218 ν. 4957/2022) και
- Η **Επιτροπή Δεοντολογίας** (άρ. 217 ν. 4957/2022) του Ε.Κ.Π.Α.

Ποια είναι η πορεία μιας επώνυμης καταγγελίας;

- Αφού υποβάλετε επώνυμη καταγγελία θα λάβετε ηλεκτρονική επιστολή από την [Επιτροπή Ισότητας Φύλων- Ε.Κ.Π.Α.](#) ή το [Παρατηρητήριο για την Έμφυλη Ισότητα](#) του Ε.Κ.Π.Α. για την επιβεβαίωση παραλαβής της καταγγελίας σας.
- Κατόπιν η **Επιτροπή Παραλαβής Καταγγελιών** συνεδριάζει και μελετά την καταγγελία και απαντά εντός 15 ημερών επί του παραδεκτού (αν είναι πλήρης και αν βγάζει νόημα). Εάν η καταγγελία κριθεί παραδεκτή, το περιστατικό παραπέμπεται στην [Επιτροπή Δεοντολογίας](#).
- Στη συνέχεια, μπορείτε να κλείσετε ραντεβού προκειμένου να ενημερωθείτε για τις διαθέσιμες υπηρεσίες του Ε.Κ.Π.Α. (παροχή δωρεάν νομικής βοήθειας βάσει Μνημονίου Συνεργασίας με το Ι.Μ.Δ.Α. και ψυχοκοινωνική υποστήριξη από το [Αιγινήτειο Νοσοκομείο](#), από την [Μονάδα ψυχοκοινωνικής παρέμβασης φοιτητών/τριών](#), τη [Μονάδα Προσβασιμότητας ΕΚΠΑ](#), και το [Συμβουλευτικό Κέντρο Τομέα Ψυχολογίας](#)) ή εκτός του Ε.Κ.Π.Α

Ποια είναι η πορεία μιας ανώνυμης καταγγελίας;

- Η [Ε.Ι.Φ.-Ε.Κ.Π.Α.](#) δεν διαχειρίζεται ανώνυμες καταγγελίες. Σε περίπτωση ανώνυμης καταγγελίας, το περιστατικό θα καταγράφεται για στατιστικούς λόγους αλλά δεν θα παραπέμπεται στην Επιτροπή Δεοντολογίας του Ε.Κ.Π.Α.
- Σε κάθε περίπτωση, το πρόσωπο που έχει υποβάλει ανώνυμη καταγγελία μπορεί να επικοινωνήσει με την [Ε.Ι.Φ.- Ε.Κ.Π.Α.](#) ή με το [Παρατηρητήριο για την Έμφυλη Ισότητα](#) του Ε.Κ.Π.Α. προκειμένου να λάβει ψυχοκοινωνική υποστήριξη. Η παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης δεν προϋποθέτει την υποβολή επώνυμης καταγγελίας. Σε αυτή τη περίπτωση θα υπάρξει άρση της ανωνυμίας σας. Θα χρειαστεί να αναφέρετε ότι προβήκατε σε ανώνυμη καταγγελία για περιστατικό παρενόχλησης στο Ε.Κ.Π.Α. Σε περίπτωση που δεν επιθυμείτε να άρετε την ανωνυμία σας, μπορείτε να απευθυνθείτε σε φορείς εκτός του ΕΚΠΑ για ψυχοκοινωνική υποστήριξη.

Παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο του Ε.Κ.Π.Α.

- Δωρεάν νομική βοήθεια από το [Ίδρυμα Μαραγκοπούλου](#) για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- Παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης
  - a) [Αιγινήτειο Νοσοκομείο](#) (Παπαδιαμαντοπούλου 21, τηλ: 210- 7289240)
ανοιχτά
όλο το 24ωρο.
  - b) [Μονάδα ψυχοκοινωνικής παρέμβασης φοιτητών/τριών](#) (Ιπποκράτους 15, τηλ.: 210-3688226) και Ούλφ Πάλμε 4, τηλ:210-7275580).
  - c) [Μονάδα Προσβασιμότητας ΕΚΠΑ](#), Πανεπιστημιούπολη Ιλίσια, τηλ:210-7275687.
  - d) [Συμβουλευτικό Κέντρο Τομέα Ψυχολογίας](#), τηλ:210-7277554

Η Επιτροπή Δεοντολογίας

- Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία **αρμόδιο όργανο για την τήρηση των κανόνων δεοντολογίας** είναι η Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου, που **έχει τη δυνατότητα να εξετάζει περιστατικά** αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από γραπτή αναφορά/καταγγελία φοιτητριών-ών, μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ερευνητριών-ών, επισκεπτριών-ών διδασκουσών/διδασκόντων και διοικητικού προσωπικού, προκειμένου να διαπιστώσει την παράβαση των κανόνων ή να διερευνά περιστατικά κατόπιν εντολής του/της Πρύτανη/Πρυτάνισσας.
- Η Επιτροπή Δεοντολογίας του Ιδρύματος αποτελείται από τους Κοσμήτορες/ισσες και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.
- Αν κατά τη διερεύνηση διαπιστωθεί παράβαση των κανόνων δεοντολογίας ή τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος, αποστέλλει το σχετικό πόρισμα στον/στην Πρύτανη / Πρυτάνισσα για να αξιολογήσει το περιστατικό και να πράξει τα νόμιμα

- ✓ Πέρα από την Επιτροπή Δεοντολογίας, μέχρι τώρα υπήρχαν και άλλα όργανα υποδοχής αναφορών/καταγγελιών, οι Πρυτανικές Αρχές, ο Συνήγορος του Φοιτητή (για το φοιτητικό πληθυσμό – αν υπάρχει).
- ✓ Όσον αφορά στην υποστήριξη των επιζώων, αυτή μπορεί να γίνει από Υπηρεσίες Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Στήριξης εντός του ΑΕΙ (εφόσον το ζητήσουν), ή/και από υπηρεσίες εκτός του ΑΕΙ.
- ✓ Π.χ. ΜΚΟ εξειδικευμένες σε θέματα έμφυλης βίας, ή σε φορείς για δωρεάν νομική στήριξη (το Πάντειο Πανεπιστήμιο με Διοτίμα).

- ✓ Ορισμένα ΑΕΙ έχουν ήδη εκπονήσει Οδηγούς Αντιμετώπισης της Έμφυλης Βίας και Σεξουαλικής Παρενόχλησης (με διαφορετικές ονομασίες) όπου υπάρχουν υπάρχουν λεπτομερείς περιγραφές του **εσωτερικού μηχανισμού του ΑΕΙ τους για την αντιμετώπιση του φαινομένου** που περιλαμβάνει τα αρμόδια όργανα, τις υπηρεσίες και τις διαδικασίες.
- ✓ Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στις αναλυτικές οδηγίες για τις περιπτώσεις ατόμων που υφίστανται βία ή παρενόχληση λόγω φύλου ή είναι μάρτυρας τέτοιου περιστατικού στο πανεπιστήμιο.

Πάντειο Πανεπιστήμιο - Τί κάνω αν υφίσταμαι παρενόχληση/έμφυλη βία;

Σε περίπτωση σωματικής επίθεσης, σεξουαλικής κακοποίησης, βιασμού ή ασέλγειας:

- **Εφόσον το επιθυμώ, υποβάλλω μήνυση** στην αστυνομία ή την Εισαγγελία, απ' όπου θα με παραπέμπουν για ιατροδικαστική εξέταση.
- **Εάν δεν μπορώ να το καταγγείλω άμεσα στις αρχές**, απευθύνομαι σε γιατρό ή/και ιδιώτη ιατροδικαστή/-ρια και ζητώ γνωμάτευση ή έκθεση.
- Εάν το περιστατικό έχει συμβεί εντός του πανεπιστημίου, **το καταγγέλλω στις πρυτανικές αρχές και επικοινωνώ με την ΕΙΦ.**

Σε περίπτωση σεξουαλικής παρενόχλησης:

- **Αν νιώθω ασφαλής. μπορώ να απευθυνθώ στο άτομο που με παρενοχλεί θέτοντας τα όρια μου.** Κατονομάζω την παρενοχλητική συμπεριφορά στον ίδιο τον δράστη και τον καθιστώ υπεύθυνο για τις πράξεις του.
  - Κρατάω λεπτομερές ημερολόγιο των παρενοχλητικών συμπεριφορών (ώρα, ημερομηνία, τόπος). Φυλάσσω γράμματα, γραπτά μηνύματα και στιγμιότυπα οθόνης. **Τα αποδεικτικά στοιχεία είναι απαραίτητα αν επιλέξω να υποβάλω αναφορά/ καταγγελία** στην Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, στην Επιτροπή Δεοντολογίας του πανεπιστημίου, στον Συνήγορο του Πολίτη, κλπ.
- Ενημερώνω** έναν/μια έμπιστο/η συμφοιτητή/τρια, συνάδελφο/συναδέλφισσα, που μπορεί αργότερα να δώσει μαρτυρία αν χρειαστεί.

Σε περίπτωση που η συμπεριφορά επιμένει, τί μπορώ να κάνω;

- **Μπορώ να επικοινωνήσω με την ΕΙΦ**, τηλεφωνικά ή αποστέλλοντας ηλεκτρονικό μήνυμα, και να ζητήσω άμεσα ραντεβού/συνέντευξη προκειμένου να ενημερωθώ για τα επόμενα βήματα που πρέπει να κάνω και για τη συνδρομή που μπορεί να μου παράσχει η ΕΙΦ.
- **Μπορώ να υποβάλω γραπτή αναφορά/καταγγελία** στην ΕΙΦ ή στην Επιτροπή Δεοντολογίας, κατονομάζοντας και περιγράφοντας το περιστατικό. Σε περίπτωση απεύθυνσης στην Επιτροπή Δεοντολογίας, είναι καλό να ενημερώσω πρώτα την ΕΙΦ για να καταγραφεί το περιστατικό και να γνωρίζω τι θα πρέπει να περιλαμβάνει η αναφορά-καταγγελία.
- **Αν δεν έχω εμπιστοσύνη στις εσωτερικές διαδικασίες του Πανεπιστημίου ή/και φοβάμαι τα αντίποινα ή επιδείνωση της κατάστασης, μπορώ να απευθυνθώ άμεσα σε εξωτερική αρμόδια Αρχή.**

Επιπρόσθετα μπορώ:

- Να στείλω μια γραπτή καταγγελία στην/στον Βοηθό Συνήγορο του Πολίτη για την Ίση Μεταχείριση με λεπτομέρειες για την παρενόχληση, ώστε να ανοίξει φάκελο. Μία προφορική καταγγελία χωρίς λεπτομέρειες έχει σοβαρές πιθανότητες να καταλήξει στο αρχείο.
- Να επικοινωνήσω με τις εξειδικευμένες στην υποστήριξη θυμάτων έμφυλης βίας ΜΚΟ, που συνεργάζονται με το Πάντειο Πανεπιστήμιο και την ΕΙΦ, αν επιθυμώ να ενημερωθώ για τις νομικές επιλογές μου.
- Να ζητήσω συμβουλές από την τηλεφωνική γραμμή SOS 15900 της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (ΓΓΔΟΠΙΦ), η οποία λειτουργεί σε 24ωρη βάση.
- Να κάνω καταγγελία στην Αστυνομία ή στην Εισαγγελία, εφόσον η παρενοχλητική ή κακοποιητική συμπεριφορά που υφίσταμαι αποτελεί ποινικό αδίκημα.

Τί κάνω αν είμαι μάρτυρας ενός περιστατικού παρενόχλησης ή έμφυλης βίας στο Πανεπιστήμιο;

- **Δεν αδιαφορώ και δεν φεύγω.** Και μόνη η παρουσία μου, ως μάρτυρας της βίαιης πράξης, αλλά και η ενδεχόμενη δήλωση της αντίθεσής μου αποτελούν σημαντικές παρεμβάσεις.
- **Δίνω προσοχή στα λεγόμενα** του ατόμου που υπέστη την παρενόχληση και δείχνω έμπρακτα την αλληλεγγύη μου, ακούγοντάς το και διαβεβαιώνοντάς το ότι δεν ευθύνεται για την συμπεριφορά του θύτη.
- **Ενημερώνω το άτομο για τα δικαιώματά του**, παραπέμποντάς το σε αυτόν τον Οδηγό. Εάν θέλω μπορώ να απευθυνθώ στην ΕΙΦ ή στα άλλα όργανα, υπηρεσίες και οργανώσεις που αναφέρονται στο τέλος του παρόντος εντύπου.

Σύσταση Γραφείων / Μονάδων Ισότητας των Φύλων

- ✓ Η αποτελεσματική υλοποίηση των ΣΔΙΦ προϋποθέτει ορισμένες οριζόντιες δράσεις η κυριότερη εκ των οποίων είναι η σύσταση **ΜΟΝΑΔΑΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ**, μιας ανεξάρτητης δομής που θα συντονίζει, παρακολουθεί και υποστηρίζει διοικητικά το συντονισμό των δράσεων.

Πειθαρχικά παραπτώματα

– ποινές για σεξουαλική παρενόχληση κ.ά στο νέο νόμο για τα *ΑΕΙ 4957/2022*

Έχουν συμπεριληφθεί στοιχεία από τις προτάσεις του Δικτύου των Επιτροπών Ισότητας των Φύλων στα ΑΕΙ και της ΕΛΕΓΥΠ αλλά μόνον για το προσωπικό και όχι για το φοιτητικό πληθυσμό

Δείτε:

Άρθρο 177 Πειθαρχικά παραπτώματα

2. Ειδικότερα πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά.....

η) η παραβίαση της αρχής της ισότητας, των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, σύμφωνα με τον ν. 3896/2010 (Α' 207), η παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, σύμφωνα με τον ν. 4443/2016 (Α' 232, διόρθ. σφαλμ. Α' 32), καθώς και η χρήση γλώσσας έμφυλης διάκρισης, καθώς και η εκδήλωση κάθε μορφής βίας και παρενόχλησης στην εργασία, σύμφωνα με τον ν. 4808/2021 (Α' 101), κατά την άσκηση των καθηκόντων,

θ) η τέλεση πράξεων που προσβάλλουν τη γενετήσια ελευθερία, τη γενετήσια αξιοπρέπεια άλλου προσώπου ή και οποιαδήποτε πράξη οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, η σεξουαλική παρενόχληση, καθώς και η τέλεση αθέμιτων πράξεων που εμπεριέχουν διακρίσεις λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκείας, αναπηρίας, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου,

Άρθρο 179 Πειθαρχικές ποινές

Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται στο μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Δι- δακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) ή Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι). είναι οι ακόλουθες:.....

ε) οριστική παύση, η οποία δύναται να επιβληθεί ιδίως για τα ακόλουθα παραπτώματα: της τέλεσης πράξεων με τις οποίες εκδηλώνεται άρνηση υπακοής στο Σύνταγμα, της παράβασης καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) ή άλλους ειδικούς ποινικούς νόμους, της απόκτησης αθέμιτου οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ιδίου ή τρίτου προσώπου κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών, **της τέλεσης των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή εγκλημάτων οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής**, της αδικαιολόγητης αποχής από την άσκηση των καθηκόντων άνω των τριάντα (30) ημερών συνεχώς κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους και της χαρακτηριστικώς ανάρμοστης ή ανάξιας συμπεριφοράς εντός ή εκτός υπηρεσίας. Η ποινή της οριστικής παύσης δύναται να επιβληθεί για οποιοδήποτε παράπτωμα αν κατά την προηγούμενη της διάπραξης του πενταετία είχαν επιβληθεί στο μέλος από το αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο δύο (2) τουλάχιστον πειθαρχικές ποινές ανώτερες της έγγραφης επίπληξης.

3. Στις περιπτώσεις τέλεσης των αδικημάτων της δωροληψίας, της δωροδοκίας, της λογοκλοπής και των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή εγκλημάτων οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, καθώς και της σεξουαλικής παρενόχλησης δεν δύναται να επιβληθεί ποινή κατώτερη της προσωρινής παύσης.

7. Σε περίπτωση τέλεσης πράξεων που προσβάλλουν τη γενετήσια αξιοπρέπεια, επιβαρυντική περίπτωση συνιστά η τέλεση των πράξεων αυτών σε βάρος ανηλίκων ή κατά κατάχρηση εξουσίας και των καθηκόντων μέλους Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι.. Σε περίπτωση τέλεσης πράξεων με ρατσιστικά χαρακτηριστικά, επιβαρυντική περίπτωση αποτελεί η τέλεση των πράξεων αυτών κατά κατάχρηση εξουσίας και των καθηκόντων μέλους Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι..

Ένταξη των δράσεων που συμπεριλαμβάνονται στα Σχέδια Δράσεων για την Ισότητα των Φύλων (ΣΔΙΦ) στα ΑΕΙ στα έργα του Υπουργείου Παιδείας για χρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ

(μετά από συντονισμένες ενέργειες του Δικτύου των Επιτροπών Ισότητας των Φύλων και της Ελληνικής Εταιρείας Γυναικών Πανεπιστημιακών (ΕΛΕΓΥΠ).

- ✓ Η πρότασή μας είναι για 24 Ιδρυματικά έργα ύψους 200.000 Ευρώ κατά μέσο όρο για 3 έτη.
- Θα ανακοινωθεί από την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας στη Σύνοδο των Πρυτάνεων (..και Πρυτανισσών) το Δεκέμβρη 2023.
- Στους Θεματικούς Άξονες Προτεραιότητας των ΣΔΙΦ συμπεριλαμβάνεται η έμφυλη βία σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έθεσε το Horizon Europe για τα Σχέδια Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΣΔΙΦ).

Πρόγραμμα «Ελένη Τοπαλούδη»

- ✓ Ένταξη της δράσης «Ελένη Τοπαλούδη» για την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης στα ΑΕΙ που συμπεριλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στα έργα του Υπουργείου Παιδείας για χρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ
- ✓ Υπήρξε συνεργασία του Δικτύου /ΕΛΕΓΥΠ για το θέμα με τη Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων που θα υλοποιήσει το έργο.

Υπάρχει ένα οδοιπορικό δράσης στο ΑΠΘ για πάνω από δεκαετία

- ✓ Στο ΑΠΘ η αναγκαιότητα εγκαθίδρυσης μιας πολιτικής για την πρόληψη και αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης στην οποία θα ενταχθούν τα προγράμματα ευαισθητοποίησης, η θέσπιση διαδικασιών αναφοράς και κυρώσεων, καθώς η υποστήριξη των επιζωσών είχε τεθεί από το πρώτα από την Κοσμητεία της Παιδαγωγικής Σχολής – με εμένα Κοσμητόρισα – και οι προσπάθειες συνεχίστηκαν από τις Επιτροπές Ισότητας των Φύλων.
- ✓ Οι προσπάθειες θεσμοθέτησης πολιτικών απέβησαν άκαρπες – μόνον πολλά προγράμματα ενημέρωσης /ευαισθητοποίησης της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και ευρύτερα πραγματοποιήθηκαν.

✓ **2012.** Αίτημα από την Κοσμητεία της Παιδαγωγικής Σχολής για **Γραφείο Ισότητας των Φύλων του ΑΠΘ** στο πλαίσιο του θα υπήρχε και η ανεξάρτητη μονάδα για τη σεξουαλική παρενόχληση

✓ **2018.** Η πρόταση κατατέθηκε εκ νέου από την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων κατά τη συζήτηση του σχεδίου Οργανισμού του Α.Π.Θ.

✓

✓ **2020.** Πρόταση της ΕΙΦ για ίδρυση και λειτουργία γραφείου με στόχο τη διαχείριση έμφυλων διακρίσεων και παρενόχλησης στο Α.Π.Θ.

✓ **2022** Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΣΔΙΦ)

<https://www.auth.gr/events/paroysiasi-toy-schedioug-drasis-gia-tin/>

- ✓ Υλοποίηση ερευνητικού έργου με θέμα “Αντιλήψεις και εμπειρίες του φοιτητικού πληθυσμού του Α.Π.Θ. για τη σεξουαλική βία και παρενόχληση στο πλαίσιο της φοιτητικής ζωής”

Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε από το ΕΛΚΕ, ήταν υπό την αιγίδα της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων (Ε.Ι.Φ.) και του Κέντρου Κοινωνικής Έρευνας και Λήψης Αποφάσεων (Α.Κ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ, και υλοποιήθηκε υπό την επιστημονική ευθύνη Ερευνητικής Ομάδας.

- ✓ Σύσταση από τον ΕΣΔΕΠ "Επιτροπής κατά του Εργασιακού Εκφοβισμού και της Κατάχρησης Εξουσίας(Ε.Κ.Ε.Ε.Κ.Ε.).

- ✓ “Συνήγορος Φοιτητή” /τριας.

Ενεργοποιήθηκε ο θεσμός του Συνηγόρου στο Α.Π.Θ, ενώ Συνήγορος ορίστηκε, με απόφαση της Συγκλήτου, η κ. Παπαζήση, ομότιμη καθηγήτρια της Νομικής Σχολής.

STOP

**WORKPLACE
HARASSMENT**

NOW!!